

งานสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาคำโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Contribution to GDP) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๐๐ น.

ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น ห้องแมจิก ๒ ชั้น ๒

๑. นายประเสริฐ จันทรรวงทอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นประธานกล่าวเปิดการประชุม และปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล” ประกอบด้วย ๓ ประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑.๑ ประเด็นที่ ๑ การเผยแพร่ตัวเลขประมาณการเศรษฐกิจดิจิทัลที่สำคัญของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่า เศรษฐกิจดิจิทัลโดยรวม ขยายตัวร้อยละ ๕.๗ จากปี ๒๕๖๖ คิดเป็นการขยายตัว ๒.๒ เท่าของการขยายตัวของ GDP โดยรวมที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๖ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประมาณการ แสดงให้เห็นว่า เศรษฐกิจดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโต โดยเฉพาะอุตสาหกรรมบริการดิจิทัล อุตสาหกรรมโทรคมนาคมและอุตสาหกรรมอุปกรณ์อัจฉริยะ เป็นต้น รวมทั้งรัฐบาลให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านดิจิทัล โดยเร่งผลักดันภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ผ่านการส่งเสริมการลงทุนเรื่อง Cloud services และ data centers เป็นสำคัญ

๑.๒ ประเด็นที่ ๒ การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล จากการแถลงผลการดำเนินงานของรัฐบาลนางสาวแพทองธาร ชินวัตร รอบ ๓ เดือน และมอบนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรีให้แก่ข้าราชการระดับสูง เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ พบว่า รัฐบาลมุ่งยกระดับและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มุ่งสร้างกำลังคนของประเทศสู่การแข่งขันผ่านการผลักดันนโยบายด้านดิจิทัลที่สำคัญ อาทิ นโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก (Cloud first Policy) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) โมเดลพื้นฐานการประมวลผลของ Generative AI (Large Language Models) การสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ (Cyber Security) และการสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล เป็นต้น

๑.๓ ประเด็นที่ ๓ ความท้าทายสำหรับการพัฒนาประเทศ ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ คือ ๑) ภูมิรัฐศาสตร์การรักษาสมดุลของประเทศมหาอำนาจระหว่างประเทศแถบตะวันตกและประเทศแถบตะวันออก ๒) แนวนโยบายของโดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา คนที่ ๔๗ ที่ส่งผลต่อนโยบายการพัฒนาประเทศไทย ๓) การสร้างเส้นทางสายไหม (Silk Road) เส้นทางการค้าที่สร้างความมั่งคั่งให้จีน และ ๔) การพัฒนาบุคลากรของประเทศให้ตอบสนองความต้องการในโลกยุคใหม่ โดยเฉพาะการผลิตบุคลากรด้านดิจิทัล เนื่องจากประเทศไทยมีความต้องการบุคลากรด้านดิจิทัล ปีละ ๑๐๐,๐๐๐ คน แต่ปัจจุบันสามารถผลิตได้ ๒๕,๐๐๐ คน จึงเป็นเหตุผลให้สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลดำเนินโครงการ Coding for Better Life เพื่อสร้างรากฐานอนาคตประเทศไทย มุ่งสร้างครูผู้สอนที่พร้อมถ่ายทอดความรู้และทักษะด้านโค้ดดิ้ง (Coding) แก่นักเรียนรุ่นต่อรุ่น ยกกระดับโครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อมรองรับการเรียนการสอนซึ่งจะช่วยสร้างบุคลากรด้านดิจิทัลที่มีความพร้อมต่อการสร้างรากฐานอนาคตของประเทศ และตอบสนองความต้องการด้านกำลังคนดิจิทัล

๒. การบรรยาย หัวข้อ “การขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ Asian Digital Hub” โดย ดร. นครินทร์ อมเรตรองผู้อำนวยการ (ปฏิบัติการพิเศษ) สายกำกับระบบการชำระเงินและคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย สาระสำคัญโดยสรุป คือ ปัจจุบันเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัล และประเทศไทยถือเป็นที่ตั้งศูนย์กลางของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่พบว่าผลิตภาพแรงงาน ผลิตภาพรวม และสัดส่วนการลงทุนต่อ GDP ของไทยยังมีข้อจำกัดในการสร้างบรรยากาศการประกอบธุรกิจและการลงทุนจากต่างประเทศ ประกอบด้วย ๑) ปัญหาเชิงโครงสร้างของตลาดแรงงานไทย อาทิ สังคมสูงวัย ผลิตภาพต่ำ และขาดแรงงานทักษะสูง ๒) แนวโน้มในอนาคตแรงงานไทยจะว่างงานในกรณีที่งานนั้นหุ่นยนต์สามารถทำงานมาทดแทนได้ ๓) ประเทศไทยต้องนำเข้าแรงงานตามบันทึกข้อตกลง MOU ระหว่างรัฐบาลประเทศไทยกับประเทศต้นทาง อาทิ ลาว พม่า และกัมพูชา สำหรับอาชีพที่ต้องใช้แรงงานและค่าตอบแทนน้อย เช่น งานก่อสร้าง งานเกษตร รับจ้างทั่วไป และโรงงาน เป็นต้น ๓) โครงสร้างเศรษฐกิจนอกระบบของไทย

มีขนาด...

“เรียนดี มีความสุข”

มีขนาดใหญ่เมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ๔) คราวเรือนไทยเข้าถึงบริการฝากเงินและชำระเงิน แต่ยังไม่มีศักยภาพในการเข้าถึงสินเชื่อเพียงพอ ๖) นักลงทุนยังไม่เห็นแนวโน้มการลงทุนยกระดับศักยภาพในไทย ดังนั้นควรใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษาของไทย รวมถึงในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาควรเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและครูผู้สอนโดยตรง จัดทำหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นกับบริบทแต่ละพื้นที่ ขยายโอกาสการใช้งานให้เกิดความทั่วถึงครอบคลุมในพื้นที่ห่างไกล และใช้ประโยชน์จาก Digital Economy ยกระดับศักยภาพของคนไทยให้เป็นโครงสร้างแรงงานโมเดลไทย High -income ด้วย S-curve Plus โดยยกระดับแรงงานทักษะต่ำให้เป็นแรงงานทักษะสูงตอบโจทย์ตลาดแรงงานในอนาคต

๓. การบรรยายพิเศษ หัวข้อ “การยกระดับประเทศให้เป็น Destination การลงทุนด้านดิจิทัล”

โดย นายอรรถ โปยโรสง นักวิชาการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สาระสำคัญโดยสรุป คือ ๓.๑ อุตสาหกรรมดิจิทัล มีทิศทางการลงทุน อาทิ ๑) มีความต้องการซอฟต์แวร์และระบบดิจิทัลเพื่อยกระดับผู้ประกอบการเข้าสู่ยุค Industry ๔.๐ ๒) มีการลงทุนในการพัฒนาซอฟต์แวร์ที่นำเทคโนโลยี AI Big Data และ Machine Learning มาเพิ่มความสามารถของ Enterprise Software และอุปกรณ์ IoT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และ ๓) มีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ Data Center และ Cloud Service เป็นต้น ๓.๒ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ มีทิศทางการลงทุน อาทิ ๑) มีการขยายเครือข่าย 5G และการพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น AI ทำให้อุปกรณ์อัจฉริยะและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเติบโตมากขึ้น ๒) ความต้องการ Wearable Device ยังคงเติบโตเนื่องจากกระแสการดูแลสุขภาพ ๓) มีการลงทุนต่อเนื่องในการผลิต PCB แบบ Multilayer High Density Interconnect และ Flexible จากจีนและไต้หวัน รวมถึง Supply Chain ของ PCB และ ๔) โอกาสการลงทุนในอิเล็กทรอนิกส์ต้นน้ำและกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เป็นต้น ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาการขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเดือนมกราคม - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ แยกรายอุตสาหกรรม พบว่า มีคำขอรับการส่งเสริม ๑,๑๓๓ โครงการ เงินลงทุน ๗๒๒,๕๐๕ ล้านบาท ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมาย มูลค่า ๔๘๘,๕๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของทั้งหมด โดยยกตัวอย่างอุตสาหกรรมลงทุน ๓ อันดับแรกที่มีมูลค่าเงินลงทุนจำนวนมากตามลำดับ อาทิ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน เป็นต้น

๔. การบรรยายหัวข้อ “The Recent Methodology of Measuring the Digital Economy”

โดย ผู้แทนจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) สาระสำคัญโดยสรุป คือ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน คือ ทักษะดิจิทัล ดังนั้น ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน จึงต้องเร่งพัฒนาและดำเนินการ ดังนี้ ๑) พัฒนา และปรับปรุงทักษะการเข้าถึงข้อมูลในวัยผู้ใหญ่ ๒) ส่งเสริมทักษะการเข้าถึงสังคมและการสื่อสารสำหรับทุกคน ๓) สร้างทักษะการตระหนักรู้ และการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ทั้งนี้ ผู้แทนจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้ให้คำแนะนำในการพัฒนาทักษะด้านวิทยาศาสตร์ การอ่าน คณิตศาสตร์ อย่างใกล้ชิด เนื่องจากส่งผลต่อทักษะดิจิทัลในอนาคต รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะ Digital literacy ในกลุ่มของผู้สูงอายุด้วย

๕. การบรรยายหัวข้อ “Thailand Digital Contribution ๒๐๒๔”

โดย นายอภิชัย ธรรมเสริมสุข ที่ปรึกษาโครงการ บริษัท เอ็กเซลเลนท์ บิซิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด สาระสำคัญโดยสรุป คือ โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (DIGITAL CONTRIBUTION TO GDP) กิจกรรมพัฒนาประสิทธิภาพการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Contribution to GDP) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อันเป็นผลจากเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Contribution to GDP) ที่สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบเศรษฐกิจสำหรับใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย พบว่า อุตสาหกรรมดิจิทัลเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่เป็นพื้นฐาน และมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการอื่น ๆ

ด้วย...

“เรียนดี มีความสุข”

ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลประกอบด้วยอุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ ๑) อุตสาหกรรมฮาร์ดแวร์ (Hardware) อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ (Software) อุตสาหกรรมอุปกรณ์อัจฉริยะ (Smart Devices) อุตสาหกรรมดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital content) อุตสาหกรรมบริการดิจิทัล (Digital services) อุตสาหกรรมโทรคมนาคม (Telecommunication) และอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นส่วนประกอบในการผลิตสินค้า การค้า หรือการบริการ ดังนั้น คาดการณ์ว่า มูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัลปี ๒๕๖๗ วงเงิน ๒,๔๔๒,๐๓๑.๒๓ ล้านบาท มูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจดิจิทัลส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๐.๒๕ เกิดขึ้นจากการผลิตใน ๓ หมวด ได้แก่ อุตสาหกรรมฮาร์ดแวร์ ร้อยละ ๓๐.๔๘ อุตสาหกรรมบริการดิจิทัล ร้อยละ ๓๐.๐๐ และอุตสาหกรรมโทรคมนาคม ร้อยละ ๑๙.๗๗

ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาแล้วเห็นว่า งานสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการวัดมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Contribution to GDP) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาศึกษาของประเทศที่สำคัญ และเป็นข้อมูลให้กระทรวงศึกษาธิการ นำมาวิเคราะห์ และใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ ต่อไป ดังนี้ ๑) การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน ควรเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและครูผู้สอน และควรจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการในแต่ละบริบทพื้นที่ ๒) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะด้าน Coding เพื่อรองรับทักษะด้านดิจิทัลในอนาคต เน้นการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหาโดยใช้หลักเหตุผล การรู้ลำดับขั้นตอน และการคิดสร้างสรรค์ ๓) ควรมีการพัฒนาทักษะ Digital Skill ในกลุ่มผู้สูงอายุ บุคคลทั่วไป รองรับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ ๔) ส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ ๕) พัฒนาทักษะด้านวิทยาศาสตร์ การอ่าน คณิตศาสตร์ อย่างใกล้ชิด เนื่องจากส่งผลต่อทักษะดิจิทัลในอนาคต รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะ Digital literacy ในกลุ่มของผู้สูงอายุ และ ๖) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนในสาขาวิชาเกี่ยวกับด้านดิจิทัลเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและรองรับอุตสาหกรรมหลักสำหรับการลงทุนพัฒนาประเทศต่อไป